

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ СО НАСЛОВ „ЕНТЕРИЕР И ЕКСТЕРИЕР“ ОД ПРОФ. Д-Р ВАСКА САНДЕВА И ПРОФ. Д-Р КАТЕРИНА ДЕСПОТ, ФАКУЛТЕТ ЗА ПРИРОДНИ И ТЕХНИЧКИ НАУКИ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр. 1702-53/5 од 18.2.2019 г. на редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки, одржана на ден 13.2.2019 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Атанас Димитров Ковачев, Факултет за екологија и пејзажна архитектура при Шумарско-технички универзитет, Софија, Република Бугарија;
- проф. д-р Петар Намичев, Ликовна академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, Република Северна Македонија,

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис **„ЕНТЕРИЕР И ЕКСТЕРИЕР“ од проф. д-р Васка Сандева и проф. д-р Катерина Деспот**, наменет за студентите на прв и на втор циклус студии на Факултетот за природни и технички науки на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Учебникот „Ентериер и екстериер“ од проф. д-р Васка Сандева и проф. д-р Катерина Деспот е јасно конципиран и пишуван според Наставниот план и програма за предметот Ентериер и екстериер, кој се изучува како задолжителен предмет на првиот циклус студии на Факултетот за природни и технички науки на студиската програма Пејзажна архитектура и Дизајн на ентериер и мебел на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, во втора година, четврти семестар, како задолжителен предмет со неделен фонд на часови 2+2+1, и носи 6 кредити, вкупно 180 кредити.

Ракописот кој им е доставен на рецензентите претставува материјал преку кој студентите ќе можат да ги надополнат своите сознанија од потесната област на дизајнот, но и ќе може да се реализираат барањата на предметната програма и ЕКТС системот.

Податоци за обемот на ракописот: Материјалот што е предмет на обработка во овој учебник е изложен прегледно и концизно, претставен во текст од вкупно 292 страници, во кои се содржани и библиографски единици, периодични списанија. Начинот на кој е поставен ќе помогне во доближување и поедноставно претставување на материјата до студентите.

Трудот е пишуван во А4 формат со нормален проред, употребен е фонт Arial, големина на буквите 11. Обемот на трудот и неговата содржина ги задоволуваат критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Учебник со ист или сличен наслов што обработува иста содржина на Универзитетот „Гоце Делчев“, како и на останатите државни и приватни универзитети во Македонија, досега не е објавен и како целина и начин на обработка на материјата, ракописот е оригинално дело.

Краток опис на содржината: Учебникот содржи 292 страници групирани во 12 глави и тоа:

Глава еден. *Вовед во ентериериот и екстериериот дизајн.* Во оваа глава авторките дават краток вовед општо за дизајнот, краток опис за пејзажниот дизајн т.е. екстериерот,

краток опис за внатрешниот дизајн т.е. ентериер. Исто така е дефиниран и поимот дизајн и што претставува тој во екстериерот, а што во ентериерот. Дизајнот како фасцинантна професија што овозможува доживотно лично, естетско и интелектуално исполнување.

Глава два. *Професијата дизајнер*. Овде авторите даваат детален преглед на тоа што претставува професијата дизајнер во екстериерот и ентериерот. Каква е улогата на дизајнерот во современото живеење. Детално е објаснето какви критериуми треба да исполнува еден дизајнер.

Глава три. *Нај препознатливи дизајнери на 21 век*. Во оваа глава се даваат конкретни примери и целосен опис од 12. најпознати дизајнери на 21 век кои се среќаваат во ентериерниот и во екстериерниот дизајн. Кои елементи ги определуваат за најпознати дизајнери и е направена детална анализа на нивниот креативен процес со примери на реализирани проекти.

Глава четири. *Процес дизајн*. Авторките во оваа глава целосно ги покажуваат сите фази на проектирање во ентериерниот и во екстериерниот дизајн. Детално се објаснети четири фази во процесот на проектирање од првата линија до целосен проект.

Глава петта. *Стилови*. Во анализата на оваа глава е направен селектиран избор на стилови кои имаат различни специфики кои се појавуваат во последниот период и се многу употребувани. Прифатени се од критичноста на широката маса. Избрани се стилови кои прават обележје на последниве две децении. Направен е детален опис на стилските карактеристики, материјалите, боите, формите кои ги дефинираат стилот и нивната лесна препознатливост.

Глава шеста. *Планирање на просторот*. Овде е покажано влијанието на просторот врз отворените и затворените пространства. Концепцијата на просторот, илузија на просторот и реален простор, како се создаваат нови просторни концепти, како се прави волуменски просторното моделирање во екстериерот, детално е објаснето кои се бенефитите кои се добиваат со идеалното планирање на просторот.

Глава седма. *Влијанието на светлината и осветлувањето во ентериерот и екстериерот*. Во ова глава се однесува за осветлувањето во дизајнот со посебен осврт на екстериерното и екстериерното осветлување.

Влијанието на светлината. Овде е направен детален опис за влијанието на светлината на отворени и затворени простори, илуминати – извор на светлина со кое се објаснува двојна улога во ентериерот и екстериерот – функционална и декоративна. Покажана е светлината како единствен невидлив елемент.

Глава осма. *Бојата, елемент на индивидуалност*. Оваа глава се однесува на бојата односно дека таа игра суштинска улога во дизајнот на екстериер и ентериер, бидејќи може веднаш да се препознае и да им дава на луѓето сензуална визуелна перцепција. Таа е силен елемент на дизајн и може да се користи за да се привлече внимание и да помогне за човечкото око. Нејзиното силно психолошко влијание. Влијанието на бојата врз дизајнот со целосно внимание на делувањето на бојата во просторот за живеење и нејзиното влијание. Поради својата сила, бојата може да стане проблем кога се користи неправилно.

Глава девет. *Декоративен дизајн*. Објаснети се поимите уметност, декоративен дизајн, муралот како сликарска техника, муралот во ентериер и екстериер, дадено е детално претставување за мозаикот како техника, разработени се декоративните преградни ѕидови. Даден е осврт на други декоративни елементи во екстериерот како што се фонтани итн. Како визуелно се збогатува просторот кога е исполнет со декоративен дизајн.

Глава десет. *Еко-дизајн*. Авторките во оваа глава даваат опис на тоа што претставува еко-дизајнот термилошки, неговата поврзаност со материјалите во ентериерот и екстериерот и неговата поврзаност со циркуларната економија и одржливиот развој. Направена е анализа за влијанието на животната средина врз дизајнот и обратно.

Глава единаесет. *Двете страни на убавината*, опишани се личниот стил и епохата како двете страни на убавината во дизајнот. Како поминува мисловниот процес на дизајнерот, развојот на креативност и неговата филозофија за дизајнот.

Глава дванаесет. *Техники на презентација*, овде авторките ги прикажуваат најсовремените техники на презентација на едно завршено дело или проект. Во претставувањето на еден проект т.е. едно идејно (дизајн) решение независно дали станува

збор за ентериерен или екстериер дизајн, кои се начините на претставување на тоа дело, како може да биде прикажано на различни начини, преку скица, перспектива, рендер, mood board, CAD итн.

Концизно и експлицитното презентирање на проблематиките од оваа област даваат голема можност за користење на овој материјал не само од страна на студентите, туку и пошироко од страна на пошироката читателска публика која се чувствува блиска кон оваа проблематика, како и кон оние кои имаат потреба од соодветни дизајнерски предзнаења од областа на ентериерот и екстериерот.

Овој ракопис по содржина ги задоволува критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на претходно изнесеното, Рецензентската комисија констатира дека ракописот за учебникот „Ентериер и екстериер“ од авторките д-р Васка Сандева, вонреден професор на Ликовната академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип и д-р Катерина Деспот исто така вонреден професор на Ликовната академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип е напишан според предметната содржина за предметот за којшто е наменет и ќе им биде од особена корист на студентите при совладувањето на наставните содржини.

Предметната проблематика во учебникот е коректно обработена, избрани се соодветни методолошки пристапи базирани на современите достигнувања во полето на дизајнот и има нагласено едукативно значење.

Сметаме дека овој учебник ќе им овозможи на студентите да се стекнат со потребните знаења за оваа област, а ќе даде придонес и во научната и стручната јавност и затоа со големо задоволство препорачуваме да биде објавен.

Врз основа на гореизнесеното, Рецензентската комисија со задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да го поддржи издавањето на учебникот „Екстериер и ентериер“ од авторките д-р Васка Сандева, вонреден професор на Ликовната академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип и д-р Катерина Деспот, вонреден професор на Ликовната академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТИ

**Д-р Атанас Димитров Ковачев, редовен професор, с.р.
Д-р Петар Намичев, вонреден професор, с.р.**